

Q-Nytt!

Jæren november 2022

Melke kvalitet og innmålt liter melk

2022	Innmålt melk	Elitemelk	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Fett	Protein	Celletal	Bacto
August	6 558 324	93,9 %	5,1 %	0,7 %	0,3 %	4,36 %	3,45 %	163	32
September	6 169 212	95,6 %	3,1 %	1,0 %	0,3 %	4,43 %	3,50 %	156	29
Oktober	6 314 157	95,5 %	4,2 %	0,1 %	0,1 %	4,51 %	3,54 %	145	28
SUM	67 841 103	96,5 %	3,0 %	0,4 %	0,1 %	4,46 %	3,47 %	151	28

Tabell 1: Mengde og kvalitet på innmålt liter mjølk til Q-Meieriene avd. Jæren 2022

Melkefordeling Q		
Oktober 2022	Jæren	Gausdal
Melk fra egne produsenter	6 314 157	1 274 345
Kjøp av TINE	1 272 224	2 261 175
Til Tine		

Kvalitet oktober

Elitemelk for oktober ble veldig lik september 95,5%. Vi ser fett og protein-% øker og vi måler i snitt over 4,5% på fett basert på ca. 1000 prøver i oktober. Vi har hatt ett tilfelle med antibiotika melk i oktober og ett tilfelle med unormal melk. Vi har selvsagt gode rutiner som stopper dette på lass slik at vi ikke får dette inn på meieriet.

Agrovisjon 4.-6. november 2022

Q-meieriene skal ha stand på Agrovisjon som skal være nå i helga. Åpningstider er fredag og lørdag fra kl. 09.00–18.00 og på søndag fra kl. 10.00–16.00. Q-meieriene sin stand er i J-hallen og du er velkommen innom. På fredagen fra kl. 18.00–20.00 har vi et eget rom i Clarion Energy hvor vi serverer øl og cider. Rommet til Q skal være i 2. etasje, hvilket er informert om på TV-skjermene.

Ny maskin for poser monteres i disse dager på Q Jæren

Konkurransen på like vilkår, Q-meierienes svar til Bønda i nord

Bønda i nord har kritisert Q-meieriene og mener vi må klare å konkurrere uten konkurranse fremmede tiltak. Vi har svart dem i Nationen.

Bønda i nord har helt glemt det politiske oppdraget om å skape konkurranse. Q var nødt til å starte med egne produsenter for å få lov til å konkurrere mot monopolisten. Q måtte etablere seg i nærheten av produsentene.

Heldig for Bønda i nord finnes det sats for inntransport av melk som gjør det mulig å være melkeprodusent i hele landet. Satsen for støtte til inntransport på Jæren ligger rundt 11 øre for hver liter. I utkanter, med lengre avstand til et meieri, kan satsen passere kr 1,50 i støtte pr. liter for å hente melk.

Vi tror alle skal være glade for at vi har en landbrukspolitikk i Norge som gjør det mulig å produsere mat i hele landet. Nå ser vi at melkeprisen hos Tine ble kr 6,26 for 2021 inkl. etterbetaling. Da havner vel dere i nord på en melkepris rett over kr 8 inkl.

distriktstilskudd? De første 10 driftsårene til Q var det tubeosten til Kavli og Kavlifondet som betalte for underskuddet. Etter Q begynte å tjene penger tok det 10 år før styret bevilget penger til et nytt innovasjons hus på Jæren. Før vi har kommet skikkelig i gang med nytt meieri mister vi våre rammebetingelser som var en forutsetning for investeringen.

Litt tilbake til disse kr 1,50 i støtte som det er blitt så populært å si at Q-meieriene får. For det første tror vi dere i Nord skal være glad for at det er en norsk konkurrent. Tenk på økt vareutvalg og økt bruk av norsk melk den tiden det har vært konkurranse. Alternativet er så mye verre. Hva om de store kjedene startet med egne varemerker? Eller om vi fikk en utenlandsaktør inn i Norge? Tror dere da at det fortsatt er mulig å få kr 8 pr liter for melken i nord?

Prisen på melk fra Tine råvare var kr 5,55 pr liter levert til vårt anlegg i 2021. Dette er prisen for norgesmelken. Hvorfor tror dere vi betaler kr 6,26 pluss en merpris til Q bønder hvis vi kunne kjøpt all melken til kr 5,55? Svaret er at en må ha egne produsenter for å konkurrere. Q ønsker å være en fullverdig konkurrent fra bonde til bord.

Denne støtten, som dere sier Q får, finnes i PU ordningen. Q betalte inn ca. kr 250 mill. i 2021. I 2021 fikk Q fra PU kr 47 mill. i distribusjonsstøtte, kr 35 mill. i generell kompensasjon (som alle private aktører i PU ordningen får) og kr 60 mill. i kapitalgodtgjørelse. Kapitalgodtgjørelse skal dekke merprisen det koster å ha egne leverandører og etterskuddsbetalingen. Når vi ser totalt for Q i PU ordning i 2021 betaler vi kr 86 millioner i netto bidrag. Hvis Q mister distribusjonsstøtten, øker netto innbetaling med kr 50 mill. til kr 136 mill. PU- ordningen bidrar til at vi kan ha melkeproduksjon i hele landet. Inntransporten støttes med ca. 500 mill. totalt.

Q kan være med å diskutere ordninger i hele PU ordningen og vi tror den er god for melkeprodusentene. Bønda i nord kan ikke angripe ett enkelt element i ordningen uten å forstå hvordan den er bygget opp og se på alle støtteordningene. Eksempel på støtte i PU er til is, smør og ost.

Mye av inntekten i PU blir betalt av forbruker. Hvis Q hadde kjøpt all melken av Tine råvare så måtte Tine betalt etterskudd på de 100 mill. liter som Q hentet fra egne bønder. Dette betyr at etterskudd til alle i Norge hadde blitt kr 100 mill. lavere for 2021. Så kan dere regne ut hvor mange øre det ville blitt i redusert etterbetaling til alle.

Når Q begynte, for snart 25 år siden, var merpris for å levere ca. 10 % av melkeprisen. Etter 10 år med underskudd måtte vi redusere merpris for å overleve. I dag er merpris ca. 3 %. Hvis Bønda i nord lurer så utgjør merprisen i Q ca. 10 % av det dere får i ekstra distriktstilskudd.

Vi opplever at monopolet har blitt flinke når de har fått konkurranse. De har hatt en formidabel vekst. De første 10 årene Q drev var gjennomsnittlig etterbetaling 15 øre pr liter. De siste 10 årene de har drevet har etterbetaling vært i snitt i overkant av 55 øre. Vi heier på norsk mat og landbruk i hele landet.

Geir Vestly Produsenttjenesten Q